

egyéb dolguk akadn nem jönnek el. Az orvos persze nem mehet utánuk.

Rendelőhelynek a lehetőséghez képest annál a háznál jelölnek ki helyiséget, ahol trachomás beteg van. Ezt célszerűségi okból teszik így. Berkes dr kerületében két rendelőhely van: Ábrahám János tanyáján és az mórakalmi iskolában, Kuti dr kerületében három helyen rendelkeznek: az Ábrahám-féle tanyán, Juhászné lakásán és Tombác István házában, Gáspár dr a saját lakásán kívül özvegy Greguss Józsefné és Kátóna János tanyáján kezeli a trachomás betegeket.

(A régi és az új rendszer.)

Azelőtt állami trachoma-orvosok gyógykezelték a betegeket. Szegeden, a külterületen több ilyen trachomaorvos volt, de az állapot akkor sem volt jobb a mainál.

A tanyai trachomaorvosok állásukat nem tekintették állandónak, sem hosszúideig tartónak, hanem inkább ideiglenesnek, nem bírták ki a tanyai életet és ennél fogva gyakran volt változás. Az új orvosoknak idő kellett ahoz, hogy megismerjék a viszonyokat, mire pedig tisztában voltak a helyzettel, addigre új orvos jött, akinek ismét tanulmányozni kellett a dolgot. Ezeket az állásokat később be is szüntették és a trachomás betegek gyógykezelésével a külterületi rendes orvosokat bízták meg, akik ezért a munkájukért évi ötszáz korona tiszteletdíjat kapnak az államtól. Az orvosok a trachomás betegektől a gyógykezelést orvosi honoráriumot nem kapnak.

A belügyminisztérium költségvetésében évi százhuszezer korona van fölveve a trachoma elleni védekezésre. Ennek az összegnek huszad-része — hatezer korona — Szegednek jut. Az állam tehát nem szűkmarku Szegeddel szemben, de hát sajnos nem áll elég költség a rendelkezésére.

Meg kell azonban állapítani azt és ez az egyetlen vigasztaló tény, hogy az utóbbi időben határozott javulás állott be. Persze ez a javulás még nem jelenti azt, hogy csökkent volna a veszedelem, mindenesetre azonban jelent valamit. Még ma is nagyon elszomorítóak az állapotok, azonban kedvezőbbek, mint voltak husz-huszonöt év előtt. A külterületi orvosok lelkiismeretesen végzik ő munkájukat, nagyon sokat dolgoznak és ami javulás ezen a téren mutatkozik, az tisztára nekik köszönhető.

(Szaporítani kell az orvosokat.)

Szeged város törvényhatósági bizottsága már hónapokkal ezelőtt két új külterületi orvosi állást szervezett. Egyet az Alsótanyán, egyet pedig Rőszkén. Ezeket az állásokat rövid időn belül be fogják tölteni. Ez azt jelenti, hogy az eddig orvosi kezelés nélkül álló betegek orvosi kezeléshez jutnak és a helyzet javulni fog. Mindenesetre megnyugtató a két új állás szervezése, de ezzel a baj korántsem ért véget. Gondoskodni olyan megoldásról, amely lehetővé teszi azt, hogy valamennyi trachomás beteget gyógykezeljék. Ez csak akkor válik lehetségessé, ha megfelelő intézkedés történik. A két új orvosi állás szervezése, — amelyért elismerés és dícséret illeti elsősorban Szeged város kitűnő polgármesterét, Lázár György dr-t és Faragó Ödön dr, tisztí főorvost — csökkenteni fogja a nagy számot, de meg nem szünteti a trachomát. Ez különben nem is lehetséges.

Egyenlőre szükséges volna egy újabb vizsgálatot elrendelni, amelynek során meg tudnák állapítani, hogy hány ember szenved trachomában és akkor, ha ezt a vizsgálatot befejezték, a körülményekhez képest meg lehetne tenni az intézkedéseket.

Ez a riport, amely pontos és megbízható emberektől beszerzett adatok alapján íródott meg, nagyon szomorú. A számok beszélnek, elmondják, hogy ennek a hatalma-

san fejlődő tiszaparti metropolisnak a külterületén hogyan szedi áldozatait az a ragályos betegség, amelyről tudnak, amelynek az áldozatait meg lehetne még menteni a munkának, az életnek, ha megfelelő erő és eszköz állana rendelkezésre. Ma hiányzik az erő, ma hiányzik az eszköz, de éppen Szegednek az érdeke, hogy megteremtjük az eszközt és az erőt és ne engedjük elpusztulni annyi sok száz embert.

Paál Jób.

A képviselőház ülése.

— Vita a sajtóról. —

(Saját tudósítónktól.) A belügyi költségvetés vitája ma folytatódott, meglehetősen lanyha érdeklődés mellett. Kissé élénkítette a hangulatot a munkapárti Szuhányi Ferenc és a néppárti Huszár Károly vitája a sajtóban az ököritói segélyosztás felől megjelent cikkek körül. Interpellációk is voltak: Pető Sándor az Óbuda—Hungária-utközöttépitendő Duna-híd tárgyában a pénzügyminisztert, Pop-Csicsó István az eggerbergi népkönyvtár elkobzása miatt a belügyi és igazságügyminisztert interpellálta. Mindent összefoglalva: a husvétii vakáció szele már ott fujdogált a padsorok fölött s az ülésnek máris vakációs színezete volt.

Návay Lajos alelnök negyed tizenegy órakor nyitotta meg az ülést.

Fölolvasták az ülészak alatt válasz nélkül hagyott interpellációk jegyzékét. Negyvenöt ilyen interpelláció van, a beterjesztett interpellációk négyötöd része. A legtöbbet a miniszterelnök és a kereskedelemügyi miniszter hagytak válasz nélkül. A mai ülésre interpellációkat jegyeztek be: Pető Sándor az Óbuda—Hungária-körút közötti Dunahíd ügyében a pénzügyminiszterhez. Batthyány Tivadar gróf a fiumei kérdésben a miniszterelnökhöz. Pop Cs. István az egerbegyi (szebenmegyei) népkönyvtár fölözlatása ügyében a belügyi- és igazságügyminiszterekhez.

A Ház úgy határozott, hogy délután fél kettőkor tár át az interpellációkra.

(Városok segélye.)

Mandorff Géza báró (Justh-párti) a belügyi tárca költségvetése során a városok állami segélyezésének kérdését fejtegette s határozati javaslatot nyújtott be az iránt, hogy küldessék ki parlamentí bizottság a városok dotációjának megállapítására.

Hoványi Géza! (munkapárti) szerint a jelenlegi segélyösszeg csak azért nem négy millió, mert 1909 óta rendes költségvetésünk nem volt és a tétel nem fejlődhetett. A kormány elismeri a városok segélyezésének jogosultságát, de azt nem a városok, hanem a jó közigazgatás érdekének tartja. A fölosztás mikéntjére vonatkozólag, mint értesül, a kormány törvényjavaslattal fog a Ház elé járulni. (Helyeslés.)

A városi tisztviselők fizetésrendezése a vármegyei tisztviselőkével együtt történt meg. Egy városi törvény megalkotása azonban csak bevezető lépés a városok szükségleteinek megalkotásában s ezt föltétlenül követnie kell egy külön városi törvénynek, amelyben a városok viszonyai szabályoztatnak.

Preszly Elemér (Justh-párti) kárhoztatta, hogy a miniszterelnök három más tárcát is vállalt, aminek eredménye, hogy egyik tárcáját sem láthatja el teljesen. Kérte a belügyminisztérium épületének, új levéltári épület fölépítését és kérdezte, mire való a cigánybiztos, akinek állása szintén föl van véve a költségvetésbe.

Rátért a nemzetiségi kérdésre, amely a legnehezebb probléma.

Közegészségügyi törvényeink kiegészítendő, mert 1876 óta egységes közegészségügyi törvényt nem alkottak, csak meglévőket egészítették ki rendeletekkel. Az élelmiszerhamisítást szigorubban kell üldözni, az orvosok helyzete is rendezendő. Kérte az aszói járás szervezését.

Ismételten sürgette a városi segélyek rendezését és nem fogadta el a belügyi költségvetést.

(Szuhányi a sajtóról.)

Szuhányi Ferenc (munkapárti): A városok és vármegyék tisztviselőinek fizetésrendezése a jó közigazgatás érdeke, ez utóbbi pedig szükséges ahhoz, hogy a nemzetiségi és szociálisztikus igazságok csökkenjenek. De a kereskedelemnek és iparnak is fontos érdeke a jó közigazgatás. Nagy baj, hogy a közigazgatási rendeleteket olyan tisztviselők adják ki a minisztériumokban, akiknek az életről fogalmuk sincs. (Helyeslés.)

Az ököritói segélyek késedelmezése is csak a rendes közigazgatási késedelmezésnek volt a folyománya. Vigasztaló ebben csak az, hogy a lakosság nem volt rászorulva a segélyekre, mert nem is sürgette. Az ottani nagy nyomor csak az újságíró-fantázia szüleménye.

Ezután a sajtóról szólt a Ház engedélyével. A kritika nem árthat senkinek, tehát a sajtó is, amely kritizálni szokott, elviselheti. Nem akarja a sajtószabadságot megnyirbálni, de a sajtó, amely ideális célok szolgálatában állott, ma legnagyobbbrészt üzlet és ezért a konkurrencia legyőzése szenzációkban, leleplezésekben és teljes hazugságokban tobzódik.

Várady Zsigmond: Nono!

Szuhányi Ferenc: Példa erre egy legutóbbi újságcikk az ököritói eseményekről.

Sümegei Vilmos: „Az Ujság“ írta, a kormánypárt főlapja!

Szuhányi Ferenc: Nem mondtam nevet. De itt van „A Hét“ március 19-iki száma, amely az ököritói eseményekről szólva megrágalmazza a vármegyei tisztviselőket, hogy a segélyeket maguknak viszik el. (Fölhaborodott közbeszólások a munkapárton.)

Egy hang: Hol a királyi ügyész?

Szuhányi Ferenc: Hát ez nemcsak megyei tisztviselők ellen . . .

Sümegei Vilmos: Ezt kormánypárti ember írta!

Szuhányi Ferenc: . . . hanem egy osztály ellen izgat.

Huszár Károly: Az a kérdés mennyivel támogatja a kormány ezt a lapot? (Zaj.)

Blanár Béla: Hol a királyi ügyész?

Szuhányi Ferenc: Hogy ilyen rágalmatokat lehet büntetlenül írni, az nagyobb botrány, mint a segélyeket nem kiosztani.

Itt valami áramlat céltudatos működése nyilvánul meg, amely a vezető elemet le akarja gázolni, a pocsolyába rántani, hogy a vezetőt aztán egy másik áramlat vegye a kezébe.

De nem tehetünk ellenük semmit, mert ők a hatalmasabbak, ők a közvélemény tolmácsai, szuggeralói, gyakran talán szvingáljai. A védelemnek valami módját meg kellene találni a sajtó hatalmi tulkapásai ellen.

Sümegei Vilmos: Allamosítani kellene a sajtót! (Gunyos derűtség.)

Szuhányi Ferenc: A becsület védelmének egy intenzivebb módja mégis lehetséges a sajtószabadság érintése nélkül. (Helyeslés a jobb-oldalon.)

Ezután a közigazgatási alkalmazottak helyzetéről szólt. Elfogadja a költségvetést.

Az elnök ezután tíz perc szünetet rendelt el.

(A sajtó védelme.)

Huszár Károly (néppárti): Reflektált Szuhányinak a sajtó ellen intézett támadására.

Szentiványi Gyula közbeszól.

Barabás Béla: Ne beszélj, hisz olyan hangod van, mint egy nyugalmazott operaénekesnek. (Derűtség.)

Huszár Károly azt fejtegeti, hogy a sajtó mindenesetre jobban tenné, ha inkább az alsóbb néposztályok szociális helyzetével foglalkozna, mint a szenzációs rablógyilkosságokkal. Fölhívja a kormány figyelmét az egyesületi joggal való visszaélésekre, a titkos egyesületekre, a szabadkőművesek működésére, amelyet titkossága miatt nem lehet ellenőrizni.

Pető Sándor: Mindenki tagja lehet, ön is. (Derűtség.)

Huszár Károly: A szabadkőműveség ma már valóságos állam az államban s humanitárius föladatai helyett politikára adta magát. Emlékeztet arra, hogy a nemzeti ellentállás idején a szabadkőműves páholyok adták a kormánynak a terveket a nemzet letörésére. Maga Tisza István gróf is hibáztatja már azt a hatalmaskodást s azt a kártevő munkát, amit a tulzó szabadkőművesek a társadalom bomlasztására végeznek. Sürgeti a választójog reformját, hogy a munkások is hozzájussanak az öket megillető politikai befolyáshoz s hogy a kormányzat és a közigazgatás is megteljen végre szociális szellemmel.